

Foreløpig høringsbrev NOU 2018: 5 Kapital i omstillingens tid – Næringslivets tilgang til kapital. Fra Business Angels Norway, paraplyforeningen for 500+ business angels

Om Business Angels Norway, «BAN», org.nr 917081581, businessangel.no: BAN ble stiftet som en paraplyforening for alle englegrupper i Norge i 2016. I dag består BAN av 9 ulike englegrupper i Norge. BAN har regionalt definerte grupper i de fleste deler av landet, samt enkelte grupper definert per bransje eller annet vis. I tillegg til gruppene har BAN direkte medlemmer. Totalt representerer BAN mellom 500 og 600 engler. BAN er co-founder av NordicBAN som dekker Norden og Baltikum, hvor vi arbeider nært med særlig FiBAN, EstBAN og DanBAN i det store EU-prosjektet Nordic Angel Program.

Bakgrunn: BAN opplever at NOU'en ga lite ny informasjon om utfordringene med å finansiere opp prosjekter inntil 20mill kr. For å bøte på dette har BAN tatt tre initiativer som del av høringsprosessen:

1. BAN har gitt et oppdrag til NyAnalyse og BI om å utrede disse tidligfase-utfordringene med nytt tallmateriale. Det tok noe tid å skaffe finansiering før utredningen kunne komme igang. Dermed er ikke rapporten ferdig før etter sommeren. Vi håper det vil aksepteres å ta den inn i arbeidet etter høringen like fullt. Rapporten er støttet av Finans Norge, Sparebankforeningen, VPFF, Bedriftsforbundet, IKT Norge, Investinor og Pareto.
2. BAN har søkt finansiering for en undersøkelse blant egne medlemmer, i andre englegrupperinger og Hubs, samt blant eksisterende engler i aksjonærregisteret hos en rekke scale-ups. Denne finansieringen har vært vanskelig å finne, til tross for at all statistikk i Norge om business angel investeringer er misvisende eller direkte feil. Innovasjon Norge viser til NordicWebs tall som hovedsakelig omfatter VC-investeringer. Våre medlemmers investeringer er sjelden eller aldri med, noe også Innovasjon Norge er klar over. BAN gjorde ved oppstart i april 2016 en undersøkelse der 49 av våre da ca 100 engler konfidensielt listet opp sine daværende investeringer. Tallene er oversendt Innovasjon Norge og viste 169.380.000kr investert, og 157.000.000 exits. Uavhengig av finansiering søker vi å oppdatere disse tallene på enklest mulig vis, informasjon vil foreligge i august og vil da ettersendes.
3. BAN har nylig bedt våre medlemmer om innspill til høringen, da det viste seg at «2» over var vanskelig å finansiere. Dette kom for kort på Skattemeldingsfristen 30.6./sommerferie til at alle innspill er med. Vi ber derfor om mulighet til å sende inn et mer komplett høringsnotat innen ikke lenge.

Nedenfor er enkelte forslag tatt med i første omgang.

Forslag 1: Frigjøre kapital ved øke formueskatte-rabatten på aksjer fra dagens 20% til 100%

- Øke tilgjengelig privat kapital for oppstartsselskaper, og vri investeringer over fra eiendom til bedrifter, ved at verdsettingsrabatten i formueskatten på aksjer og driftsmidler økes fra dagens 20% til 100% innen utgangen av stortingsperioden.

Begrunnelse:

Den klart største utfordringen for norske oppstartsbedrifter, og etablerte nasjonalt eide bedrifter, er den manglende tilgangen på privat kapital. Dette skyldes at de fleste investorer i Norge av skattehensyn heller setter penger i eiendom fremfor i aksjer og startups. Det er en grunn for at Norge ikke har hatt verken en suksessrik bedrift som Spotify eller Facebook og som kapitalutvalget avdekket så er det særlig i mellomfasen at bedrifter sliter med å hente kapital lokalt og Norge går glipp av fremtidens arbeidsplasser fordi bedrifter aldri blir etablert eller flagger ut. Basert på innspill fra flere flere norske startups er formueskatten en viktig årsak.

Norge er et av få land med formueskatt og ligger på Europa-bunnen i aksjeeierskap fordi eiendom i dag favoriseres skattemessig med en skattemessig verdsettelse på 30% mot 80% på aksjer og driftsmidler (arbeidende kapital). Det burde vært motsatt, og for å slippe utfordringene med å måtte tappe bedrifter for

kapital bør det være fritak for formuesskatt for alle som eier aksjer. Dette gjøres lettest gjennom å øke verdsettelsesrabatten satsen i formueskatten fra dagens 20% til 100% for aksjeeierskap. Med andre firgjøres man da aksjer/arbeidende kapital for formueskatt og avslutter dagens favorisering av utenlandske eiere på bekostning av norske eiere.

Forslag 2: Gjøre startupinnvesteringen mindre riskofylte ved å incentivere risikokapital ved større tapsavskrivninger

- Norge lærer av land som Storbritannia og Israel og gir økte skattefradrag for tap på investeringer i oppstartsselskaper

Begrunnelse:

Norge har idag ingen incentiver for dem som er villig til å ta risiko f.eks gjennom å investere i et oppstartsselskap fremfor i etablerte børsnoterte aksjer eller eiendom. Man får akkurat sammen tapsavskrivning uansett risiko i selskapet man investerer i. Dermed velger man heller å satse på børs eller eiendom fremfor oppstartsselskaper. Land som Storbritannia og Israel har hatt stort suksess med å gi økte skattefradrag til dem som satser på startups og tar økt risiko. Norge bør derfor gi økte fradrag på tap på investeringer i startups til 50% avskrivning av tap på investeringer på opp til 5 millioner. På sikt kan dette føre til at flere tar risiko og at de selskapene som lykkes og generer nye skatteinntekter i fremtiden mer enn oppveier utgiftene man får å dekke tapene på de som ikke lykkes.